

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 01, 2012

Nummer 1, 2012

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Uitspraken zonder ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 14-02-2012

D.D./Litouwen

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 10-01-2012

Cristescu/Roemenië

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 14-02-2012

A.M.M./Roemenië

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 24-01-2012

P.M. t. Bulgarije

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 17-01-2012

Kopf & Liberland/Oostenrijk

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

D.D./Litouwen

Pupil heeft recht om beslissingen mentor aan de kaak te stellen en om ontslag mentor te verzoeken

Klaagster lijdt aan schizofrenie. Haar adoptieve vader werd benoemd als haar mentor. Met zijn toestemming is zij geplaatst in een verzorgingstehuis waar ze tot heden verblijft. Klaagster klaagt dat de opname in het verzorgingstehuis zonder haar toestemming is geschied. Voorts klaagt zij over het ontbreken van de mogelijkheid om de rechtmatigheid van de opname aan de kaak te stellen. Voorts zou er bij haar poging om via de rechter het mentorschap van haar adoptieve vader te doen beëindigen en iemand anders tot mentor laten benoemen geen sprake zijn geweest van een 'fair trial'. Het EHRM is van oordeel dat de opname van klaagster in het verzorgingstehuis, gelet op klaagsters verzet en de mate van controle over haar, als vrijheidsbeneming moet worden aangemerkt. Aangezien klaagster niet voor zichzelf kan zorgen is de opname terecht en dus niet in strijd met artikel 5 paragraaf 1 EVRM. De Straatsburgse rechter oordeelt echter dat artikel 5 lid 5 EVRM is geschonden omdat klaagster geen mogelijkheid heeft gehad om de rechtmatigheid van de voortdurende van de gedwongen opname ter toetsing aan de rechter voor te leggen. Bovendien is artikel 6 lid 1 EVRM geschonden door het 'unfaire' karakter van de procedure in verband met haar verzoek tot beëindiging van het mentorschap van haar adoptieve vader en de benoeming van iemand anders in plaats van hem. Klaagster is niet gehoord, er is geen onafhankelijk medisch advies ingewonnen en er is niet geluisterd naar de uitdrukkelijke wens van klaagster om zich door een advocaat te laten bijstaan. Het EHRM laakt ook het feit dat klaagster tijdens de zitting niet mocht zitten naast de enige persoon in wie ze vertrouwen heeft. Ze werd bovendien apart genomen door de rechter waarna ze alle wensen had laten varen. Kortom, klaagster verkeerde tijdens de procedure in een geïsoleerde en onderdanige positie, aldus het EHRM.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 14-02-2012

Zaaknummer: 13469/06

RECHTSPRAAK

A.M.M./Roemenië

Kwetsbare personen hebben recht op een advocaat bij het voeren van vaderschapsactie

Klager is een tienjarig jongetje met rachitis, bloedarmoede, en vertraagde neurologische ontwikkeling. Hij spreekt niet. Zijn moeder heeft ook een ernstig handicap. Zijn moeder begint een procedure gericht op vaststelling van Z. als vader van haar kind, waarbij zij tevens verzoekt om kinderalimentatie. Als bewijs van haar stelling feit dat Z. de verwekker is overlegt zij een kopie van een briefje waarin Z. het kind erkent en belooft kinderalimentatie te betalen. Ze heeft ook twee getuigen. Zij verzoekt bovendien de rechter een DNA-onderzoek te gelasten. De rechtbank Boekarest wijst het briefje als bewijsstuk af, omdat het slechts een kopie is. Ook een origineel zou niet voldoende zijn. De rechtbank neemt aan dat moeder afziet van het horen van getuigen. Omdat Z. weigert aan het DNA-onderzoek mee te werken, levert dat geen bewijs van vaderschap op. Moeder gaat in beroep en het hof oordeelt dat de rechtbank haar werk moet overdoen. Maar de tweede keer werd het er niet beter op en de procedure eindigde met afwijzing van het verzoek om vaststelling van het vaderschap. Het EHRM oordeelt dat artikel 8 EVRM is geschonden. Het merkt op dat het voogdijbureau niet betrokken was bij de procedure, zulks in strijd met de voorgeschreven procedure. Bovendien had moeder noch kind een advocaat. De rechtbank nam geen actie om deze procedurele tekortkomingen te herstellen, door bijvoorbeeld een bijzondere curator te benoemen. Het EHRM overweegt dat rekening moet worden gehouden met de kwetsbaarheid van personen die een verminderde of geen mogelijkheid hebben om zelf procedures te voeren. Het is bovendien een mankement dat de weigering van de vermoedelijke verwekker om mee te werken aan een DNA-onderzoek zonder gevolg is gebleven. Te denken valt aan het ontstaan van een vermoeden van verwekkerschap.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 14-02-2012

Zaaknummer: 2151/10

RECHTSPRAAK

Cristescu/Roemenië

Inspanningen van de autoriteiten ter tenuitvoerlegging contactregeling voldoet aan artikel 8 EVRM

Klager stelt dat zijn aan artikel 8 EVRM ontleende recht op eerbiediging van zijn familie- en gezinsleven door de Roemeense autoriteiten is geschonden. De tenuitvoerlegging van de contactregeling tussen hem en zijn zoontje zou onder de maat zijn. Na de echtscheiding heeft zijn ex-echtgenote het gezag gekregen over het jongste kind (waarover de onderhavige klacht gaat), terwijl klager het gezag heeft over het oudste kind. Het EHRM verwijst naar zijn vaste rechtspraak (Ignaccolo- Zenide/Roemenië, zaaknr. 31679/96). De rechtsvraag is of de autoriteiten alles hebben gedaan dat van hen gelet op de bijzondere omstandigheden van het geval verlangd kan worden. Voortvarendheid is belangrijk, alsmede of, indien gepast, dwangmiddelen zijn ingezet. Ook is van belang of alle belanghebbenden voldoende betrokken zijn in de procedures. De belangen van de kinderen moeten de eerste overweging zijn (Neulinger & Shuruk/Zwitserland, zaaknr. 41615/07). Het EHRM oordeelt dat de Roemeense autoriteiten niet tekort zijn geschoten. De beslissing om beide ouders niet gezamenlijk met het gezag over de twee kinderen te belasten, maar tot een splitsing van het eenhoofdig gezag over de kinderen te besluiten is volgens het EHRM door onderzoek onderbouwd. Op verzoeken van klager om tenuitvoerlegging van het bezoekrecht heeft de rechter steeds met voortvarendheid gereageerd. En de weigering van de moeder om aan de bezoekenregeling mee te werken is telkens gebaseerd op de weigering van het kind om zijn vader te bezoeken. Het EHRM stelt een zekere berusting bij klager vast. Zo heeft hij geen psychologe ingeschakeld om de zoon te helpen om zijn weigering te overwinnen. In een aparte mening geven rechters López Guerra en Myjer aan dat het EHRM te dicht op de feiten zit. Volgens hen moet het EHRM zich beperken tot een beoordeling van de handelingen van de autoriteiten en geen oordeel uitspreken over het gedrag van partijen.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 10-01-2012

Zaaknummer: 13589/07

RECHTSPRAAK

P.M. t. Bulgarije

Vertraagd onderzoek na verkrachting 13-jarige schendt artikel 3 EVRM

Klaagster, die verkracht werd toen ze dertien jaar oud was, klaagt over de zeer vertraagde vervolging van de verdachten. Het Openbaar Ministerie begon naar aanleiding van klaagsters aangifte destijds een onderzoek, maar staakte dit toen de twee verdachten niet gevonden konden worden. Acht jaar later werd het onderzoek heropend. Toen staakte het OM weer de vervolging. De feiten waren verjaard. Bovendien was bewijsvergaring lastig gelet op het tijdsverloop. Uiteindelijk werden de verdachten veroordeeld maar vanwege de verjaring legde de rechter geen straf op. Het EHRM oordeelt dat artikel 3 EVRM is geschonden. Hoewel Bulgarije ten tijde van het plegen van de strafbare feiten nog niet tot het EVRM was toegetreten, was dat wel het geval toen de vervolging liep. Klaagster was weliswaar niet in beroep gegaan tegen de laatste rechterlijke uitspraak. Dat hoefde ook niet, aldus het EHRM, want een dergelijk beroep was kansloos. Haar klacht was daarom ontvankelijk. De nalatigheid van de Bulgaarse autoriteiten grenst volgens het EHRM aan willekeur, mede rekening houdend met de ernst van het feit en de jonge leeftijd van klaagster. De verdachten die niet op te sporen zouden zijn geweest woonden al die tijd op dezelfde plaats. Toch werd er jaren lang geen enkele poging gedaan om tot vervolging over te gaan. Door de vertraagde reactie van de autoriteiten waren de feiten uiteindelijk verjaard. De staat heeft daarom zijn uit artikel 3 EVRM voortvloeiende procedurele verplichtingen geschonden.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 24-01-2012

Zaaknummer: 49669/07

RECHTSPRAAK

Kopf & Liberda/Oostenrijk

Te late beoordeling omgangsrecht ex-pleegouders schendt artikel 8 EVRM

Klagers, een echtpaar, namen in 1997 een tweejarig pleegkind in huis nadat zijn drugsverslaafde moeder in haar appartement brand had gesticht. Klagers probeerden het gezag over het kind te krijgen of om hem te adopteren, maar zijn moeder werd beter en in 2001 werd het bij haar teruggeplaatst. Klagers verzochten de rechter om bezoeksregeling met het kind. Drie jaar later wees de rechter hun verzoek af. Een bezoeksregeling zou het belang van het kind niet dienen. In Straatsburg stellen klagers dat hun recht op respect voor familie- en gezinsleven was geschonden. Het EHRM oordeelt dat artikel 8 EVRM is geschonden. Klagers hadden bijna vier jaar voor het kind gezorgd. Zij hadden een sterke band met het kind. Echter op het moment dat de rechter een beslissing nam over een omgangsregeling, woonde het kind al weer drie jaar bij zijn moeder en had het klagers in de tussentijd niet meer gezien. Het EHRM oordeelt daarom dat de Oostenrijkse rechter terecht tot oordeel is gekomen dat omgang het belang van het kind niet dient. Desalniettemin is het EVRM van oordeel dat artikel 8 EVRM geschonden is. Het EHRM acht het onbegrijpelijk dat de omgangsprocedure ruim drie jaar aanhangig was. Ware de beslissing tijdig genomen, hadden klagers een goede kans gemaakt op een omgangsregeling met hun voormalige pleegkind. De staat werd veroordeeld tot betaling van 5.000 euro aan immateriële schadevergoeding.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 17-01-2012

Zaaknummer: 1598/06